

Nr 161.

Ankom till riksdagens kansli den 9 juni 1942 kl. 2 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande kapitalinvesteringar för budgetåret 1942/43 i försvarsväsendets fastighetsfond.

(1:a avd.)

Arméförvaltningens delfond.

1:o) **Ordnande av arméns intendenturförråds förläggning å Järvafältet.** I propositionen nr 1 har Kungl. Maj:t under kapitalbudgeten (bilaga 2, punkt 1, sid. 3 av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 3 januari 1942) föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Ordnande av arméns intendenturförråds förläggning å Järvafältet för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 279, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 8 maj 1942, föreslagit riksdagen (punkt 2) att å riksstaten för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, till Ordnande av arméns intendenturförråds och första intendenturkompaniets förläggning å Järvafältet anvisa ett reservationsanslag av 1,500,000 kronor.

Beträffande sistnämnda förslag avgiver riksdagens tredje särskilda utskott utlåtande, vilket härmed

anmäles.

2:o) **Ordnande av förläggningen för försvarsväsendets radioanstalt.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2, sid. 4) att till Ordnande av förläggningen för försvarsväsendets radioanstalt för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,260,000 kronor.

Kostnaderna för här ifrågavarande ändamål hava beräknats till 2,760,000 kronor, av vilket belopp 1941 års riksdag anvisat 1,500,000 kronor. Departementschefen föreslår nu, att återstoden av de för byggnadsarbetenas slutförande erforderliga anslagsmedlen eller 1,260,000 kronor anvisas.

Utskottet tillstyrker det för slutförande av ifrågavarande byggnadsarbeten äskade anslaget och hemställer,

Utskottet.

att riksdagen må till *Ordnande av förläggningen för försvarsväsendets radioanstalt* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,260,000 kronor.

3:o) **Iståndsättningsarbeten å lantförsvarets byggnader.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3, sid. 4 och 5) att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, till Iståndsättningsarbeten å lantförsvarets byggnader för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

Sedermåra har Kungl. Maj:t i propositionen nr 258 återkallat ifrågavarande förslag, varom utskottet velat här

erinra.

4:o) **Ordnande av förläggningen å Revingehead.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 4, sid. 5—7), vilket avser anvisande av medel för omläggning av golven i fem äldre baracker, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ordnande av förläggningen å Revingehead* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 30,000 kronor.

5:o) **Ordnande av förläggningen å Tofta skjutfält.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5, sid. 7 och 8), vilket avser anvisande av medel för uppförande av två för officerare och underofficerare avsedda nybyggnader, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ordnande av förläggningen å Tofta skjutfält* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 100,000 kronor.

6:o) **Ordnande av Svea ingenjörkårs förläggning å Laxön.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 6, sid. 9), vilket avser anvisandet av medel för uppförande av en manskapsbarack, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Ordnande av Svea ingenjörkårs förläggning å Laxön* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 60,000 kronor.

7:o) **Uppvärmningsanläggningar vid Livregementets grenadjärer och Gotlands infanteriregemente.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 7, sid. 9—11), vilket avser omläggning av nuvarande föråldrade värmesystem vid nämnda båda regementen, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Uppvärmningsanläggningar vid Livregementets grenadjärer och Gotlands infanteriregemente* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 600,000 kronor.

8:o) **Iståndsättande av vissa elektriska anläggningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8, sid. 11 och 12), vilket avser ombyggnad av

vissa elektriska anläggningar i andra arméfördelningen tillhörande etablissemang och byggnader i Östersund och Sollefteå, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Iståndsättande av vissa elektriska anläggningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 200,000 kronor.

9:o) **Handgranats- och skjutbanor.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9, sid. 12—17) att till Handgranats- och skjutbanor för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 690,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i proposition nr 285, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 8 maj 1942, föreslagit riksdagen, bland annat, att — med ändring av förberörda förslag — å riksstaten för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, till Anläggnings- och utvidgningsarbeten för skjutbanor m. m. anvisa ett reservationsanslag av 1,205,000 kronor.

Beträffande sistnämnda förslag avgiver utskottet i annat sammanhang utlåtande, vilket härmed

anmäles.

10:o) **Vissa byggnadsarbeten m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 10, sid. 17) att, i avbidan på särskilda propositioner i ämnet, till Vissa byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 31,000,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i propositionen nr 270, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för den 24 april 1942, föreslagit riksdagen, bland annat, att till Vissa byggnadsarbeten m. m. å riksstaten för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, arméförvaltningens delfond, anvisa ett reservationsanslag av 40,000,000 kronor.

Beträffande sistnämnda förslag avgiver riksdagens tredje särskilda utskott utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Marinförvaltningens delfond.

11:o) **Nybyggnad för marinens myndigheter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11, sid. 18—23) att till Nybyggnad för marinens myndigheter för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 900,000 kronor.

Nybyggnaden för marinens myndigheter, vilken inhiherades hösten 1939 på grund av det rådande statsfinansiella läget, igångsattes våren 1941. Härvid följes ett av 1940 års civila byggnadsutredning uppgjort byggnadsprogram, vilket innebär avsevärda besparingar i förhållande till det ursprungliga för-

slaget. Medan de sammanlagda byggnadskostnaderna med utgångspunkt från 1938 års priser beräknades till sammanlagt 4,450,000 kronor enligt det tidigare förslaget, slutar den av Kungl. Maj:t godkända kostnadsberäkningen på sammanlagt 3,700,000 kronor, varvid prisnivån vid årsskiftet 1940—1941 lagts till grund för beräkningen.

För ifrågavarande byggnadsföretag hava av 1938 och 1939 års lagtima riksdagar anvisats tillhopa 2,800,000 kronor såsom kapitalinvestering i byggnadsstyrelsens delfond av statens allmänna fastighetsfond. Byggnadsstyrelsen har nu hemställt, att för slutförande av det föreliggande byggnadsprogrammet måtte anvisas ett ytterligare belopp av (3,700,000 — 2,800,000 =) 900,000 kronor. Sedan Kungl. Maj:t i samband med inrättandet per den 1 juli 1940 av försvarsväsendets fastighetsfond den 21 juni 1940 förordnat, att bland annat nu ifrågavarande nybyggnad skall per förstnämnda dag överföras till försvarsväsendets fastighetsfond för redovisning å marinförvaltningens delfond, torde nämnda belopp å 900,000 kronor böra anvisas att utgå såsom kapitalinvestering i denna delfond.

Såsom framgår av punkten 7 i bilagan fjärde huvudtiteln till årets statsverksproposition böra, framhåller departementschefen, vissa till sammanlagt 81,500 kronor beräknade kostnader för inredning av skyddsrum, dokumenthissar samt ur-, chefstelefon- och sökaranläggningar bestridas från förevarande byggnadsanslag. Departementschefen förutsätter, att det nu förordade anslaget skall lämna tillgång till bestridande jämväl av dessa kostnader.

Utskottet.

Utskottet tillstyrker, att för här ifrågavarande byggnadsföretag anvisas det av Kungl. Maj:t nu äskade anslaget.

Utskottet hemställer,

att riksdagen må till *Nybyggnad för marinens myndigheter* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 900,000 kronor.

12:o) **Nybyggnader för sjökrigsskolan.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 12, sid. 23) och med förmälan, att de sammanlagda kostnaderna för ifrågavarande ändamål beräknats till 3,870,000 kronor, av vilket belopp 1941 års riksdag anvisat 2,000,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Nybyggnader för sjökrigsskolan* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,870,000 kronor.

13:o) **Vatten-, avlopps- och reningsanläggningar vid Stockholms örlogsstation.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 13, sid. 23 och 24) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Vatten-, avlopps- och reningsanläggningar vid Stockholms örlogsstation* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 123,000 kronor.

14:o) **Vissa hygieniska anordningar vid Stockholms örlogsvarv.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 14, sid. 24 och 25) hemställer utskottet, att riksdagen må till *Vissa hygieniska anordningar vid Stockholms örlogsvarv* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 70,000 kronor.

15:o) **Uppvärmnings- och ventilationsanläggning i marinens köttcentral i Karlskrona.** Utskottet, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag (punkt 15, sid. 25 och 26), får hemställa,

att riksdagen må till *Uppvärmnings- och ventilationsanläggning i marinens köttcentral i Karlskrona* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 24,000 kronor.

16:o) **Elektrifieringsarbeten vid vissa marinens anläggningar.** Med tillstyrkande av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 16, sid. 26 och 27) och under erinran, att 1941 års riksdag anvisat för ifrågavarande ändamål ett anslag av 1,000,000 kronor, hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Elektrifieringsarbeten vid vissa marinens anläggningar* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

17:o) **Vissa byggnadsarbeten m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17, sid. 27) att, i avbidan på särskilda propositioner i ämnet, till Vissa byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 7,500,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i ovanberörda proposition nr 270 föreslagit riksdagen, bland annat, att till Vissa byggnadsarbeten m. m. å riksstaten för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, marinförvaltningens delfond, anvisa ett reservationsanslag av 9,350,000 kronor.

Beträffande sistnämnda förslag avgiver riksdagens tredje särskilda utskott utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Flygförvaltningens delfond.

18:o) **Nybyggnad för flygvapnets myndigheter.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18, sid. 27—30) att till Nybyggnad för flygvapnets myndigheter för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

I proposition 1938:315 framlade Kungl. Maj:t förslag om uppförande av ämbetsbyggnad för flygvapnets myndigheter i Stockholm i huvudsaklig överensstämmelse med ett av byggnadsstyrelsen uppgjort förslag, vilket kostnadsberäknats till 3,500,000 kronor. Såsom plats för byggnaden angavs i propositionen ett område öster om Oxenstiernsgatan och dåvarande Göta livgardes

kasernetablissemment. Detta Kungl. Maj:ts förslag bifölls av riksdagen, som till bestridande av de å budgetåret 1938/39 belöpande kostnaderna för byggnadsföretaget såsom kapitalinvestering i statens allmänna fastighetsfond anvisade ett reservationsanslag av 500,000 kronor.

För fullföljande under budgetåret 1939/40 av byggnadsarbetena anvisade 1939 års lagtima riksdag i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag å riksstaten för nämnda budgetår under statens allmänna fastighetsfond ett reservationsanslag av 2,500,000 kronor.

I anslutning till vad som förordades i en vid propositionen 1939 U: 79 såsom bilaga 10 fogad promemoria angående begränsning av kapitalinvesteringar inom försvarsdepartementets verksamhetsområde — uttalandet lämnades av riksdagen utan erinran — föreskrev Kungl. Maj:t genom beslut den 30 december 1939, beträffande bland annat nybyggnaden för flygvapnets myndigheter, att de egentliga byggnadsarbetena icke finge påbörjas, förrän Kungl. Maj:t därtill lämnat tillstånd.

Denna byggnadsfråga har sedermera kommit i ett nytt läge. Det har nämligen befunnits lämpligt, att byggnaden för flygvapnet liksom även arméförvaltningens byggnad förläggas i omedelbart grannskap av och i förbindelse med byggnaden för marinmyndigheterna d. v. s. till Fågelbacken å Ladugårdsgärdet. Den sålunda ifrågasatta platsen för förläggning av flygvapnets ämbetsbyggnad har även av Kungl. Maj:t godtagits, i det Kungl. Maj:t bemyndigat byggnadsstyrelsen att därstädes utföra sprängningsarbeten för tillgodoseende av behovet av skyddsrum för byggnaden.

Enligt de ursprungliga kostnadsberäkningarna skulle ett belopp av 500,000 kronor återstå att anvisa. Enligt vad departementschefen under hand inhämtat från civila byggnadsutredningen komma emellertid dessa medel icke att förslå. Detta beror främst därpå att flygvapnets redan beslutade och planerade utvidgning medför krav på ökade utrymmen för flygledning. En annan icke oväsentligt fördyrande faktor är den prisstegring å byggnadsmaterial, som inträffat sedan de ursprungliga kostnadsberäkningarna uppgjordes. Utredningen beräknar preliminärt, att totalkostnaderna komma att uppgå till 4,500,000 kronor. För byggnadsarbetenas fullföljande under innevarande och nästa budgetår skulle 4,000,000 kronor vara erforderliga.

Oaktat slutgiltiga kostnadsberäkningar sålunda ännu icke föreligga, torde, framhåller departementschefen, de av utredningen preliminärt angivna beloppen kunna läggas till grund för ett medelsäskande. Medelsbehovet för nästa budgetår skulle sålunda uppgå till (4,000,000 — 3,000,000 =) 1,000,000 kronor.

Utskottet.

Såsom departementschefen meddelat beräknades ursprungligen totalkostnaden för uppförande av en nybyggnad för flygvapnets myndigheter till 3,500,000 kronor, av vilket belopp hittills anvisats sammanlagt 3,000,000 kronor. På grund av flygvapnets redan beslutade och planerade utvidgning ävensom inträffade prisstegringar beräknas numera totalkostnaden komma att preliminärt uppgå till 4,500,000 kronor. För byggnadsarbetenas fullföljande erfordras under budgetåret 1942/43 ytterligare 1,000,000 kronor.

Utskottet finner sig vid angivna förhållanden böra tillstyrka, att ett anslag av sistnämnda storleksordning anvisas, och hemställer förty,

att riksdagen må till *Nybyggnad för flygvapnets myndigheter* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 1,000,000 kronor.

19:o) **Reningsanläggning vid Västgöta flygflottilj.** Utskottet, som tillstyrker Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19, sid. 30), får hemställa,

att riksdagen må till *Reningsanläggning vid Västgöta flygflottilj* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 22,000 kronor.

20:o) **Kulspruteinskjutningsbana vid centrala flygverkstaden i Västerås.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20, sid. 30 och 31) hemställer utskottet,

att riksdagen må till *Kulspruteinskjutningsbana vid centrala flygverkstaden i Västerås* för budgetåret 1942/43 anvisa ett reservationsanslag av 85,000 kronor.

21:o) **Vissa byggnadsarbeten m. m.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 21, sid. 31) att, i avbidan på särskilda propositioner i ämnet, till Vissa byggnadsarbeten m. m. för budgetåret 1942/43 beräkna ett reservationsanslag av 50,000,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i ovanberörda proposition nr 270 föreslagit riksdagen, bland annat, att till Vissa byggnadsarbeten m. m. å riksstaten för budgetåret 1942/43 å kapitalbudgeten under försvarsväsendets fastighetsfond, flygförvaltningens delfond, anvisa ett reservationsanslag av 40,700,000 kronor.

Beträffande sistnämnda förslag avgiver riksdagens tredje särskilda utskott utlåtande, vilket härmed

anmäles.

Stockholm den 9 juni 1942.

På statsutskottets vägnar:

J. B. JOHANSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *Johan Bernhard Johansson, Joh. Nilsson* i Malmö, *Oscar Olsson, Gränebo, Torsten Ström, Lindström, Sven Larsson, Karl Magnusson, friherre De Geer, Björkman, Ohlin* och *Ekströmer*; samt

från andra kammaren: herrar *Törnkvist, Eriksson* i Stockholm, *Svensson* i Grönvik, *Andersson* i Prästbol, *Ward, Isacsson, Hansson* i Rubbestad, *Mårtensson, Lindholm, Lundberg* i Hälsingborg, *Bergvall* och *Eriksson* i Frägstä.
